

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:-

B.A.

Old Icelandic

COURSE CODE : **ENGLEN34**

DATE : **20-MAY-04**

TIME : **10.00**

TIME ALLOWED : **3 Hours**

Answer Question 1 and two other questions.

Candidates must not present substantially the same material in any two answers, whether on this paper or in other parts of the examination.

1. Translate three of the following passages.

(a)

Rístu nú, Skírnir,
ok gakk at beiða
okkarn mála mōg
ok þess at fregna:
hveim enn fróði sé
ofreiði afi? 5

Muni þína 25
hykka ek svá mikla vera,
at þú mér, seggr, né segir,
þvíat ungir saman
várom í árdaga—
vel mættim tveir trúask. 30

Illra orða
er mér [v]ón at ykrom syni,
ef ek geng at mæla við mōg,
ok þess at fregna: 10
“hveim enn fróði sé
ofreiði afi?”

Í Gymis gorðom
ek sá ganga
mér tíða mey:
ármær lýsto
en af þaðan 35
alt lopt ok loðr.

Segðu þat, Freyr,
fólkvaldi goða
—ok ek vilia vita— 15
hví þú einn sitr
en[d]læng sali
—minn dróttinn—um daga.

Hví um ségiak þér,
seggr enn ungi, 20
mikinn móðtrega?—
þvíat álfroðull
lysir um alla daga
ok þeygi at mínom munom.

TURN OVER

(b)

Út gekk þá Guðrún
Atla í gogn
með gyltom kálki
at reifa giold røgnis:
‘þiggia knáttu, þengill, 5
í þinni hóll
glaðr at Guðrúno
gnadda niffarna.’

Umðo qlskálar
Atla, vínhöfgar, 10
þá er í hóll saman
Húnar tólfuz,
gumar gransíðir.
Gengo inn hvatir.

Skævaði þá in skírleita 15
veigar þeim at bera,
afkár dís, iðfrom,
ok qlkrásir valði,
nauðug, neffolom—
en níð sagði Atla: 20

‘Sona hefir þinna,
sverða deilir,
hiqro hrædreyrog
við hunang of tuggin.
Melta knáttu, móðugr, 25
manna valbráðir,
eta at qlkrásom
ok í qndugi at senda.

‘Kallaraðu síðan
til kniá þinna 30
Erp né Eitil,
qlreifa tvá—
séraðu síðan
í seti miðio
gullz miðlendr 35
geira skepta,
mana meita
né mara keyra.’

CONTINUED

(c)

Hann tók til hinn fyrsta vetrardag at gøra borginā, en of nætr dró hann til grjót á hestinum; en þat þótti Ásunum mikit undr, hversu stór björg sá hestr dró, ok hálfu meira þrekvirki góðri hestrinn en smiðrinn. En at kaupi þeira váru sterkt vitni ok mórg særi, fyrir því at jötnum þótti ekki tryggt at vera með Ásum griðalaust, ef Þórr kvæmi heim; en þá var hann farinn í austrveg at berja trúll. En er á leið vetrinn, þá söttisk mjók borgargörðin, ok var hon svá há ok sterkt at eigi mátti á þat leita. En þá er þrír dagar váru til sumars, þá var komit mjók at borghliði. Þá settusk goðin á dómstóla sína ok leituðu ráða ok spurði hverr annan hvern því hefði ráðit, at gipta Freyju í Jötunheima eða spilla loptinu ok himninum svá, at taka þaðan sól ok tungl ok gefa jötnum; en þat kom ásamt með óllum, at þessu myndi ráðit hafa sá er flestu illu ræðr, Loki Laufeyjarson, ok kváðu hann verðan ills dauða, ef eigi hitti hann ráð til, at smiðrinn væri af kaupinu, ok veittu Loka atgöngu. En er hann varð hræddr, þá svarði hann eiða at hann skyldi svá til haga at smiðrinn væri af kaupinu, hvat sem hann kostaði til.

Ok hit sama kveld, er smiðrinn ók út eftir grjótinu með 20 hestinn Svaðilfara, þá hljóp ór skógi nökkrum mærr ok at hestinum ok hrein við.

5

10

15

20

TURN OVER

(d)

Bóðvarr leyndisk í brott um nótina; hann lætr Hótt fara með sér, ok gørir hann þat nauðugr ok kallaði hann sér stýrt til bana. Bóðvarr segir at betr mundi til takask. Þeir ganga í brott frá hóllinni, ok verðr Bóðvarr at bera hann, svá er hann hræddr. Nú sjá þeir dýrit, ok því næst cepir Hótrr 5 slíkt sem hann má ok kvað dýrit mundu gleypa hann. Bóðvarr bað bikkjuna hans þegja ok kastar honum niðr í mosann, ok þar liggr hann ok eigi með qlið 6hræddr. Eigi þorir hann heim at fara heldr. Nú gengr Bóðvarr móti dýrinu; þat hœfir honum, at sverðit er fast í umgjörðinni, er 10 hann vildi bregða því. Bóðvarr eggjar nú fast sverðit ok þá bragðar í umgjörðinni, ok nú fær hann brugðit umgjörðinni svá at sverðit gengr ór slíðrunum, ok leggr þegar undir þegi dýrsins ok svá fast at stóð í hjartanu, ok datt þá dýrit til jarðar dautt niðr. Eptir þat ferr hann þangat sem Hótrr 15 liggr. Bóðvarr tekur hann upp ok berr þangat sem dýrit liggr dautt. Hótrr skelfr ákaft. Bóðvarr mælti: 'Nú skaltu drekka blóð dýrsins.' Hann er lengi tregr, en þó þorir hann vist eigi annat. Bóðvarr lætr hann drekka tvá sopu stóra; hann lét hanum ok eta nokkut af dýrshjartanu. Eptir þetta 20 tekur Bóðvarr til hans ok áttusk þeir við lengi.

CONTINUED

(e)

Gizurr

leit við honum ok mælti, 'Hvárt er Gunnarr heima?'

Porgímr svarar, 'Viti þér þat, en hitt vissa ek, at atgeirr hans var heima.' Síðan fél hann niðr dauðr.

Þeir sóttu þá at húsunum. Gunnarr skaut út órum at þeim ok varðisk vel, ok gátu þeir ekki at gort. Þá hljópu sumir á húsin ok ætluðu þaðan at að sækja. Gunnarr kom þangat at þeim órunum, ok gátu þeir ekki at gort, ok fór svá fram um hrifð. Þeir tóku hvílð ok sóttu at í annat sinn. Gunnarr skaut enn út, ok gátu þeir ekki at gort ok hrukku frá í annat sinn.

5

Þá mælti Gizurr Hvíti, 'Sækjum at betr, ekki verðr af oss. Gærðu þeir þá hrifð ina þriðju ok váru við lengi; eptir þat hrukku þeir frá.

10

Gunnarr mælti, 'Ór liggr þar úti á vegginum, ok er sú af þeira órum, ok skal ek þeiri skjóta til þeira, ok er þeim þat skömm, ef þeir fá geig af væpnum sínum.'

15

Móðir hans mælti, 'Gör þú eigi þat, at þú vekir þá, er þeir hafa áðr frá horfit.'

Gunnarr þreif órina ok skaut til þeira, ok kom á Eilif Qnundarson, ok fekk hann af sár mikit. Hann hafði staðit 20 einn saman, ok vissu þeir eigi at hann var særðr.

'Hönd kom þar út', segir Gizurr, 'ok var á guilhringr, ok tók ór er lá á þekjunni, ok myndi eigi út leitat viðfanga, ef gnógt væri inni, ok skulu vér nú sækja at.'

TURN OVER

(f)

Hrafnkell ferr í rekkju sína um kveldit ok svaf af um nóttina.
En um morguninn lét hann taka sér hest ok leggja á sǫðul ok
ríðr upp til sels. Hann ríðr í blám klæðum. Óxi hafði hann í
hendi, en ekki fleira vápna. Þá hafði Einarr nýrekit fé í kvíar.
Hann lá á kvíagarðinum ok talði fé, en konur váru at mjólka.

5

Pau heilsuðu honum.

Hann spurði, hversu þeim færri at.

Einarr svarar: 'Illa hefir mér at farit, því at vant varð þriggja
tiga ásauðar, nær viku, en nú er fundinn.'

Hann kvazk ekki at sísku telja. 'Eða hefir ekki verr at farit?
Hefir þat ok ekki svá opt til borit sem ván hefir at verit, at
fjárins hafi vant verit. En hefir þú ekki nokkut riðit Freyfaxa
mínnum hinn fyrra dag?'

10

Hann kvezk eigi þráta þess mega.

Hrafnkell svarar: 'Fyrir hví reiztu þessu hrossi, er þér var
bannat, þar er hin váru nóg til, er þér var-lofat? Þar munda ek
hafa gefit þér upp eina sǫk, ef ek hefða eigi svá mikil um mælt,
en þó hefir þú vel við gengit.'

15

En við þann átrúnað, at ekki verði at þeim mónum, er
heitstrengingar fella á sik, þá hljóp hann af baki til hans ok
hjó hann banahogg.

20

Eptir þat ríðr hann heim við svá búit á Aðalból ok segir
þessi tíðendi. Síðan lét hann fara annan mann til smala í selit.
En hann lét fóra Einar vestr á hallinn frá selinu ok reisti
vörðu hjá dysinni. Þetta er kólluð Einarsvarða, ok er þaðan
haldinn miðr aptann frá selinu.

25

CONTINUED

2. Choose two of the passages which you have translated in Question 1, and comment on any points of literary and stylistic interest.
3. Either: (a) Is *Atlakviða* a heathen or a Christian poem? Does it matter?
Or: (b) ‘A poem in an oral tradition is only as old as its latest performance’ (Gísli Sigurðsson). With reference to this comment, consider methods for dating *Atlakviða* and *Skírnismál*.
4. Either: (a) Stephen A. Mitchell suggests that the central point of the myth in *Skírnismál* is ‘to provide a matrix for resolving conflict’. How significant is peace, in your view, as a theme of this poem?
Or: (b) Discuss the suitability of either *Skírnismál*, or *Prymskviða*, or both poems, for dramatic performance.
5. How skilful is the rhetoric with which Ari builds a sense of Icelandic nationhood in *Íslendingabók*?
6. Compare the relationship between Norse paganism and the New World in each of the Vínland sagas.
7. Either: (a) In a discussion of the Prose *Edda*, Marlene Ciklamini charges Snorri with a ‘lack of gravity in recounting myths in which the existence of the universe is threatened’. What evidence do you find for this in Snorri’s *Gylfaginning*?
Or: (b) Just who is ‘beguiling’ whom in the frame narrative of *Gylfaginning*?

TURN OVER

8. Either: (a) In one of his poems, Egill says that Óðinn, his god, gave him his *geð* ('quality of mind'). Consider Egill's behaviour in *Egils saga* in relation to this claim.
- Or: (b) 'The conclusion of *Egils saga* must intensify our sense of the passage of time' (John Hines). In the light of this comment, discuss Egill's retirement years in Iceland.
9. How chivalric, as opposed to heroic, do you find the story of Bœðvarr and King Hrólfr in *Hrólfs saga kraka*?
10. Either: (a) 'Gunnarr never quite fits into his community' (Jesse L. Byock). How socially adept do you take Gunnarr to be in *Njáls saga*?
- Or: (b) 'Much that has been said of Njáll could also be said of the saga itself' (Gabriel Turville-Petre). To what extent do you think Njáll embodies the views of the author of *Njáls saga*?
- Or: (c) 'God help me and forgive you!' (Hóskuldr Hvítanessgoði). Discuss forgiveness in *Njáls saga*.
11. The philosopher J. L. Austin wrote a book called *How to Do Things with Words*. How do people in *Hrafnkels saga* do things with words?
12. Consider the roles women play in times of transition between paganism and Christianity in two or more *Íslendingasögur*.

END OF PAPER